

ניהול ישיבות צוות

משך המפגש: שעתיים

רציונל:

במפגשים אחרים עסקנו בדפוסי מנהיגות אפשריים, וניסינו לאפיינאת דפוס המנהיגות האישי של חברי הקבוצה. כמו כן, ערכנו בירור של תפיסת המנהיגות המבוזרת, וחיידדנו את החשיבות של התבוננות באינטראקציות בין אנשים שונים ובעלי תפקידים בבית הספר, ופחות בפעולות המנהל.

-	זמן	הנושא	מטרות	פירוט הפעילות וסטינג	חומרים
1	15 דק'	פתיחה	חיבור למפגשים הקודמים	דיון קצר סביב שאלות מנחות	
2	45 דק'	מתרגלים התבוננות	העמקת ההבנה בנוגע לישיבות צוות, באופן המרוחק מהמקרה הפרטי	צפייה מונחית בקטע מסרט - תרגול התבוננות ודיון	
3.	45 ק'	ניתוח ישיבות הצוות אצלי	מעבר לעיסוק במקרה האישי - ישיבות הצוות שלי	תכנון אינטראקציה לאור המסקנות ממפגש זה ומפגשים קודמים	
4.	15 דק'	סיכום			

המפגש היום מתמקד באינטראקציה מרכזית בשגרת בית הספר - ישיבות צוות.

מטרות:

- המשך התפתחות וצמיחה של המנהלים בתחום עבודה עם הצוות
- העמקת המודעות בנוגע לאופן בו מתנהלות ישיבות צוות
- תכנון של התנסות בשינוי גישה והתנהלות, לגבי ישיבות הצוות
- אימוץ נקודת מבט חקרנית אישית.

פירוט המהלך:

1. פתיחה (15 דק')

דיון קצר סביב שתי שאלות מנחות:

1. מה מבין התכנים של מנהיגות מבוזרת, מהמפגשים הקודמים, נשאר אצלי?
2. איפה הדברים פוגשים - אם בכלל - את דפוס המנהיגות שלי?

2. מתרגלים התבוננות (45 דק')

נקרין לכולם במליאה את הקטע מתוך הסרט "בין הקירות". לפני הצפייה, נחלק לכל אחד מהמשתתפים את כלי ההתבוננות, ונעבור יחד על ההנחיות (קיים גם במצגת). הצפייה תיעשה בשלושה שלבים:

- התבוננות - צופים בסרטון ולאחריו קוראים את התמליל. על גבי התמליל מסמנים נקודות שבלטו לי. עובדות מעניינות שאני מזהה. חשוב בשלב זה להשהות את השיפוט כמה שאפשר ולהתמקד בעובדות. בהבנה של ההתרחסות.
- תיאור - מייצרים תיאורים גדושים ועשירים בפרטים רבים ככל האפשר של הסיטואציה הנצפית בייצוג, וכדי לברר מה האתגרים בפניהם נצבה המנהלת בישיבה זו. תיאורים אלה יאפשרו בהמשך הבנה מעמיקה של מה שאירע.
- ניתוח - משתפים בתיאורים ובוחנים את הפעולה המקצועית שמבקשים לחקור יחד, כדי לייצר רפרטואר מקצועי משותף שיהיה אפשר לחזור עמו לשדה.

שימו לב, הקטע קיים ביוטיוב, ניתן לחפש בעזרת מילות חיפוש: ישיבת מורים בין הקירות.

- **אישי:** לאחר הצפייה כל אחד מהמשתתפים מתבקש לתאר בכתב, במילים שלו מה ראה.
- **בזוגות,** משתפים זה את זה במה שכתבו. לאחר מכן מאפיינים יחד על גבי דף ההתבוננות, תובנות משותפות.
- מיקוד באינטראקציות: המשתתפים מתבקשים להתייחס לפעולות של המנהל, ולפעולות של משתתפים אחרים. במילים שלהם, מתבקשים המשתתפים לאפיין את האינטראקציות.
- **במליאה:** המנחה מזמין תובנות מהצפייה ומהשיח בזוגות. מה הפעילות משקפת לנו לגבי העשייה שלכם? באילו אופנים מה שראיתם קשור, מהדהד, או סותר לחלוטין? אילו מחשבות עלו לכם?

3. ניתוח ישיבות הצוות אצלי (45 דק')

נצייר על הלוח סרטוט בסיסי של קו מים, וקררון גדול שרק חלקו מציץ מעל המים. נסביר: בכל אינטראקציה אנושית, קיים רובד גלוי - מה שנאמר, מה שמתרחש, מה שניתן לראות וזה החלק מעל המים - ורובד סמוי, התחושות, המניעים, האינטרסים, המחשבות הלא מדוברות, המיוצג בתרשים בחלק של הקררון מתחת למים. כך גם בישיבות צוות בית ספריות. יש את מה שנאמר ברובד הגלוי וניכר לעין, ויש כוחות המופעלים באופן סמוי יותר. תרשים הקררון יאפשר לנו לנתח את ישיבות הצוות הבית ספריות שלנו. ראשית, תרגול קצר: נשתמש בתרשים על הלוח כדי לנתח את ישיבת הצוות בה צפינו בסרטון. מה גלוי? מה סמוי? נתחלק לזוגות, כל אחד מסרטוט על דף תרשים פשוט (ניתן להכין מראש ולחלק למשתתפים), כל אחד בתורו מספר לשותף על ישיבות הצוות בבית ספרו. שאלות מנחות (ניתן להקרין בשקף, להדפיס על כרטיסיות או לומר בעל פה כהכוונה כללית):

- **החלק הגלוי** - מיהם הקולות הדומיננטיים בישיבות הצוות אצלי? מה הם אומרים, בדרך כלל? אילו תפקידים יש להם? מה סדר היום הגלוי בפועל?
- **החלק הסמוי** - מהם הכוחות התת קרקעיים הפועלים בישיבות הצוות בבית הספר? אילו תתי קבוצות קיימות בין המשתתפים? למי חשוב למצוא חן בעיני מי? מהם האינטרסים השונים בהם מחזיקים בעלי התפקידים? איזו אווירה לא מדוברת, קיימת בישיבות?
- **מה הייתי רוצה שיקרה אחרת?** כדי למקסם את הפוטנציאל הקיים כעת, עם מסגרת התקציב הנדיבה ובנוסף עם האפשרויות החדשות למימושה, כיצד צריכות להשתנות ישיבות הצוות? מה הייתי משנה -
 - במבנה הישיבה?
 - בתכנים האופייניים?
 - בהרכב המשתתפים?
 - באופן ההובלה של הישיבה?
 - בהיבט אחר?

4. סיכום המפגש (15 דק')

אפשרות - אם נותר זמן - מתכננים ישיבת צוות קרובה (הנחיות בשקף המצגת).
 לסיום, חוזרים למליאה, שני זוגות מתנדבים יכולים לספר על תובנות בולטות מהמהלך.
 בסבב, מילה אחת שאני לוקח במחשבה על ישיבות הצוות.